

Hoe worden de porseleinen zakdoekjes gemaakt?

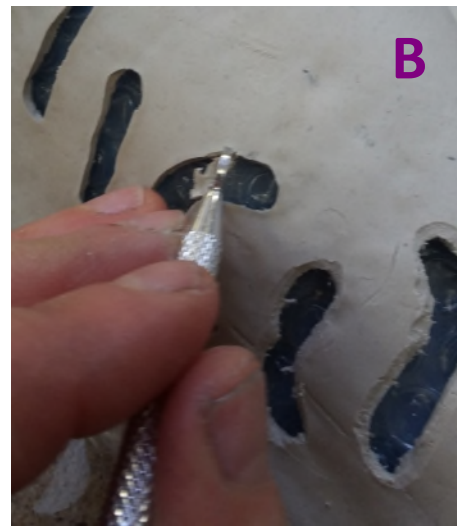
Porselein is een klei, die vaak door middel van gieten in een mal wordt gebruikt, maar het is ook mogelijk er mee te 'kleien'. Het is dan wel een heel slappe klei die ook weer het beste werkt door het te ondersteunen.

Ik begin met het maken van een mal van gipsverband om de plooien van het zakdoekje te bepalen. Deze moet ongeveer de grootte hebben van een theedoek.

Op deze mal leg ik (op een vel plastic) een dunne plak porseleinklei die ik dan even laat opstijven.

Dan snij ik het gatenpatroon in de plak porselein. Ik gebruik hiervoor inspiratie uit patronen die ik ergens gezien heb. In dit geval het breukpatroon van een fietspad hier op Texel (*afbeelding A*).

Als het zakdoekje stevig genoeg is dat hij omgekeerd kan worden werk ik ook de achterkant af (*afbeelding B*).

Van dezelfde gipsverbandmal maak ik, met een dikkere plak van dezelfde porselein, een ondersteunende mal die het zakdoekje in de oven, tijdens het stoken, zal ondersteunen. Hier maak ik ook pootjes en steunribben aan (*afbeelding C*).

Tijdens het stoken wordt het porselein heel zacht en kan de vorm veranderen. Hoe dunner het porselein, hoe groter de kans op vervorming. Ook krimpt het porselein tijdens het stoken uiteindelijk 10-20 % . De mal, die op maat is gemaakt voor elk zakdoekje krimpt mee daardoor blijft hij passen. Voor elk zakdoekje moet een eigen mal gemaakt worden precies op maat en voor eenmalig gebruik.

De zakdoekjes worden drie keer gestookt. Eerst wordt een zakdoekje op 1045 °C gestookt. Daarna wordt het geschuurd om oneffenheden te verwijderen.

Dan volgt de stook op 1220 °C (*afbeeldingen D en E*). Bij deze stook krijgt het zakdoekje zijn uiteindelijke vorm en hardheid.

D. De oven vóór de stook.

E. De oven ná de stook op 1220 °C.

Het zakdoekje rechtsboven in de oven heeft een extra plooiing gekregen, waardoor het nog meer op een zakdoekje is gaan lijken.

Hierna volgt nog een stook op 1045° om de zakdoekjes te glazuren. Hierbij vervormen ze niet meer en hebben dus geen ondersteuning meer nodig. Daardoor kunnen ze aan beide zijden geglazuurd worden.

Petra de Bruijn, 2016. www.petrakeramiek.nl